

Stem 25-1-88

Rond-uit gezegd

JOHN CUBER:

Een bronzen Oscar bij elkaar gedanst

„Zeker tweehonderd Bredase meisjes zijn na de bevrijding met Poolse soldaten getrouwd en van hen zijn er veel hier blijven wonen”, zegt John Cuber van het Schooiakkerplein. In zijn paspoort staat Wladyslaw Antoni Cuber, als soldaat van Generaal Maczek in Engeland werd hij John genoemd en zo is het gebleven. John Cuber kreeg op 5 januari op de ambassade in Den Haag een bronzen Oscar, de Medalim Oskara Kolberga voor zijn verdiensten als leider van de Poolse dansgroep „Mazur”. Wie een kijkje mag nemen op de vliering van het echtpaar Cuber waant zich in een sprookjeswereld. Rollen Zilverdamast, zwart fluweel, lovertjes, kant, bloemen, het ligt allemaal te wachten om op de naaimachine van John Cuber verwerkt te worden tot de loodzware folklorekostuums, waarin de leden van de dansgroep optreden. Achter gordijnen rijen die kostuums zich aaneen, vele zelfgemaakt, andere in Polen gekocht, soms wel voor zeshonderd of duizend gulden per stuk. „Ik ben geboren in Lukowiec Wisniewski. Als jongen van achttien jaar werkte ik in de winkel van mijn vader, in de oorlog kwam ik via Rusland in Engeland terecht en in Breda leerde ik mijn vrouw Maria Rosalia Oudenaard kennen. Bij de verbindingstroepen in Engeland had ik een cursus voor automonteur gevolgd en toen ik besloot in Nederland te blijven, had ik direct een baan bij garage Otten op de Havermarkt. Na in allerlei garages gewerkt te hebben, stapte ik acht jaar geleden over naar de Electronica bij Rotron en daar heb ik nog geen spijt van. Mijn eigenlijk levenswerk is de dansgroep „Mazur”, waar ook onze drie zoons in, meedoen als danser en accordeonist. Direct na de oorlog begonnen we een tooneelgroep in het Poolse lokaal aan de Torenstraat, die heette Znicz, wat „fakkel” betekent. Daaruit ontstond op 10 juli 1951 de dansgroep Polonia, die voor Nederlan-

ders niet toegankelijk was. Dat was de reden dat we in 1963 met acht mensen opnieuw begonnen. Kapelaan Verheyen van de Mariaparchie, Jeanvier die al is overleden en ikzelf staken daar onze spaarcenten in. Dagen en nachten hebben we zitten naaien en borduren en met 8 kostuums werd ruim zestien jaar geleden de eerste voorstelling gegeven in villa „Wilhelmina” aan de Haagweg. Zodra we trouwden is mijn vrouw Pools gaan leren, ze spreekt het vloeiend en onze kinderen ook. Haar vriendinnen lachten haar uit, maar dat was over toen ze voor het eerst op vakantie naar Polen gingen. Het maakt daar erg veel indruk als je Hollandse vrouw haar familieleden in hun eigen taal te woord kan staan. In 1960 gingen we voor het eerst, nu zijn we al meer dan dertig keer geweest. Tijdens zo'n vakantie, in 1970, ben ik daar een cursus gaan volgen voor instructeur folkloredansen en na vijf zomers behaalde ik 3 jaar geleden het diploma: Mijn zoon Roman en Marzena van den Beukel hebben die cursus ook al een aantal zomers gevolgd. Al mijn vrije tijd is voor Mazur, de groep telt eenentwintig leden van veertien tot dertig jaar, veertig procent is van Poolse afkomst, de rest is Nederlander. In 1969 hebben we op het Wereldfestival in Rzeszow de tweede prijs gewonnen. We treden overal in Nederland op, maar ook in het buitenland. Voor zo'n optreden word je aangezocht en de opbrengst wordt omgezet in materiaal. We repeteren nu al vijftien jaar in gemeenschapshuis Doornbos, maar de jeugd van tegenwoordig heeft zoveel aan het hoofd, dat je niet moet verwachten dat ze al hun vrije tijd in de dansgroep steken”. John Cuber draagt een prachtige gouden ring met blauwe steen: een geschenk van de leden, uit dankbaarheid voor alles wat hij voor de dansgroep gedaan heeft. Dat ook mevrouw Cuber bijdraagt tot het in stand houden van de Poolse gebruiken, bewijst ze, door een glaasje Wisniuwka in te schenken, een zelfgemaakte drank uit 96 % alcohol, kersen en gebrande suiker. Wie dat kleine glaasje driemaal laat vullen, spreekt de rest van de dag zijn moedertaal met een licht Pools accent.

